

HAKSIZ OLARAK YAPILAN VERGİ KESİNTİLERİNİN İADESİNDE, ALINAN PARANIN YASAL FAİZİYLE BİRLİKTE VERİLMESİ GEREKİR

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu 25.12.2013 gün, 2013/740 E., 2013/896 K. sayılı karar ile davacının, haksız olarak alınan paradan tasarruf edemediği süre için yasal faiz ödenmesi gerektiğine hükmetti.

Vergi Mahkemesi uçuş tazminatından vergi kesilemeyeceği gerekçesiyle vergi kesintisinin faiziyle iadesi kararının temyiz edilmesi ve Danıştay 4. Daire, Vergi Mahkemesi kararının kesintilerin iadesinde yasal faize hükmedilmesine ilişkin kısmında hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle kararın buna ilişkin hüküm fıkrasını bozmuştur. Bunun üzerine İstanbul 4. Vergi Mahkemesi “2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2'nci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin, insan haklarına saygılı, demokratik, laik ve sosyal bir Hukuk Devleti olduğu; 125'inci maddesinin 1'inci fıkrasında, idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yoluna başvurulabileceği, 7'nci fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü bulunduğu, 90'ıncı maddesinin son fıkrasında ise, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmaların kanun hükmünde olduğu kuralına yer verildiği, bu kapsamda bulunan Avrupa İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerinin Korunmasına İlişkin Sözleşmeye ekli 1 No'lu Ek Protokol'ün 1'inci maddesinde; her gerçek veya tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkının bulunduğu, herhangi bir kimsenin, ancak kamu yararı sebebiyle ve kanunda öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabileceği hususunun düzenlendiği, anılan sözleşme hükmü gereğince, bir kişinin mülkiyet hakkından mahrum bırakılabilmesi, bu durumun, uluslararası hukukun genel ilkelerine aykırı bulunmaması, kamu yararına ve kanunun açık hükmüne uygun olması şartlarının birarada gerçekleşmesine bağlı olduğu, dolayısıyla, Anayasal ve kanuni dayanağı bulunmayan bir şekilde kişilerin mülkiyet hakkından mahrum bırakılmasının mümkün olmadığı, aksi durumun, yukarıda sözü edilen ve Anayasa ile Kanun hükmünde olduğu belirtilen sözleşmeye de aykırılık teşkil edeceği, ekonomilerde değişim vasıtası olan paranın çeşitli ticari, sınai, zirai vs. faaliyetlerde kullanılmakla sahibine kazanç, kira, nema vs. adları altında kimi yararlar sağlayan ekonomik bir değer olduğu; faizin ise, Anayasa Mahkemesi'nin 14.5.2011 tarihli ve 27934 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10.2.2011 günlü ve E.2008/58, K.2011/37 sayılı kararında da belirtildiği gibi, ekonomik açıdan paranın fiyatı olduğu, herhangi bir kişinin kendisine ait olmayan parayı belirli süre kullanması, asıl para sahibinin bu ekonomik değerden mahrum bırakılması sonucunu doğuracağı gibi, enflasyona maruz kalan ekonomilerde, paranın değerini, yani alım gücünü enflasyon oranında yitirmesine de neden olacağından, parası uhdesi dışında kalan ve mülkiyet hakkı ihlal edilen bu kişiye haksız kullanım karşılığında faiz ödenmesi gerektiği, nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 9.3.2006 tarih ve 100162/02 sayılı Eko-Elda Avee/Yunanistan kararında da, haksız olarak tahsil edilen verginin beş yıl beş ay sonra iade edilmesinin; belirli bir meblağdan yararlanma hakkı uzunca süre engellenen kişinin, ekonomik durumunda önemli ve kesin zarara neden olduğu, bu durumun, sürdürülmesi gereken genel yarar ile kişi yararı arasındaki dengeyi bozduğu, dolayısıyla, 1 No'lu Protokolün 1'inci maddesi ihlal edilerek kendisine aşırı yük yüklenen bu kişinin mülkiyet hakkının ihlal edildiğinden bahisle faiz ödenmesi gerektiğine karar verildiği, idareyi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü tutan Anayasanın 125'inci maddesinin son fıkrasının, yargı yeri kararı uyarınca iadesi gereken bir miktar paranın, idarenin tasarrufunda kalan sürede ilgilisi tarafından tasarruf edilememesinden doğan zararın giderilmesini de kapsadığı, dolayısıyla tazminatı elde edenlerin yürüttüğü görevler itibarıyla ayrı ayrı değerlendirmeye tabi tutularak gelir vergisinden istisna olup olmadığına karar verilse de sonuç olarak davacı tarafından iadesi gereken miktardan bu süre içinde tasarruf edilemediği, iadesi gereken tutar yönünden vergi idaresi ile davacı arasındaki ilişkinin, iadenin yargı kararıyla hüküm altına alınması nedeniyle borç ilişkisine dönüştüğü anlaşıldığından, bu ilişkinin borçlusu tarafından alacaklısına paranın tasarrufundan yoksun kalınan süre için; 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre faiz ödenmesi gerektiği gerekçesiyle, ilk kararının faize ilişkin hüküm fıkrasında ısrar ederek ilk açılan davadaki başvuru tarihi olan 22.6.2006 tarihinden 6.6.2008 tarihine kadar uçuş tazminatı adı altında yapılan ödemelerden kesilen gelir vergisinin yasal faizi ile birlikte davacıya ret ve iadesine” karar vererek ısrar etmiş ve **Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu** “Hüküm veren Danıştay Vergi

Dava Daireleri Kurulunca, dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü: Dayandığı hukuksal nedenler ve gerekçesi yukarıda açıklanan İstanbul 4. Vergi Mahkemesinin 29.5.2013 günlü ve E.2013/1585, K.2013/1211 sayılı ısrar kararı, aynı hukuksal nedenler ve gerekçe ile Kurulumuzca da uygun bulunmuş ve temiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, kararın bozulmasını gerektirecek durumda görülmemiştir.” gerekçesi ile Vergi Mahkemesi'nin ısrar kararında hukuka aykırılık görmemiştir.